

100 ÉVE ÉRKEZETT SZOMBATHELYRE SZENT MÁRTON EREKLYÉJE

1913. június 13-án, száz évvel ezelőtt érkezett Szombathelyre Szent Márton ereklyéje Toursból, és június 15-én ünnepélyes keretek között helyezték el a szent relikviáját a Székesegyházban. A jubileum alkalmából kiállítás nyílt a Sala Terrenában. A tárlat különlegességét az adja, hogy nemcsak az egyházmegye, hanem a különböző városi intézmények és gyűjtemények is együttműködtek annak létrehozásában. Az ünnepségen Melega Miklós, a Vas Megyei Levéltár igazgatóhelyettese idézte fel az ereklye hazahozatalával kapcsolatos eseményeket az előkészület, az ünnep és az egység témái köré szervezve gondolatait.

A történeti megemlékezés után dr. Veres András megyéspüspök nyitotta meg a kiállítást. Ünnepi beszédében hangsúlyozta, a korabeliek hazahozatalként beszéltek az ereklye Szombathelyre érkezéséről. Mindez kifejezi azt, hogy Szent Márton innen

indult, vagyis ezen a helyen erkölcsi kötelesség, hogy róla fokozottan megemlékezzünk, és még nagyobb tisztelettel legyünk iránta, mint bárhol máshol a világon. 1913 júniusában példátlan méretű ünnepségsorozatot tartottak Szombathelyen, a hatalmas főtér szűknek bizonyult – idézett egy korabeli forrást a főpásztor, majd Váradi Árpád győri püspök úr egykori ünnepi beszédének első mondatát olvasta fel: „*Igézet alatt állok.*”

Végezetül a kiállítás megtekintésére invitálta a vendégeket a megyéspüspök. H. Simon Katalin – az egyházmegyei kincstár és könyvtár gyűjteményvezetője –, a kiállítás rendezője mutatta be a tárlatot, amelyet az egyházmegyei, illetve a városi gyűjtemények kölcsönkapott dokumentumaiból állított össze.

Szöveg: Csuti-Mátvás Zsófia Martinus Könyv-és Folyóirat Kiadó munkatársa

RESTAURÁTOROK A KÖNYVTÁRBAN

Az Archivart OSZK-SOROS Könyvrestaurátor Műhely munkatársai 2013. június 24. és 28. között a Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtárban a gyűjtemény régi dokumentumainak állományvédelmi munkáit végezték. A könyvtár falain belül az év legnagyobb részében kutatómunka, illetve a könyvtár, mint idegenforgalmi látványosság bemutatása folyik, valamint folyamatos tennivalót kíván az állomány régi és új anya-

gának feldolgozása is. A nyári időszak azonban ideális az olyan munkafolyamatok elvégzésére, mint a gyűjtemény kar-

bantartása és állagmegóvása, mellyel a dokumentumok minél hosszabb távú megőrzését és állagvédelmét segítjük elő, mivel azok egyben a nemzeti kulturális örökség részei is. Gy. Molnár Kerstin szakmai vezető irányításával Mezeiné Victor Erzsébet és Donáth Anna restaurátorok konzerváló, állagmegóvó jellegű munkálatokat végeztek: portalánítást, tisztítást, bőrápolást és minden olyan feladatot – például kisebb szakadások javítását, kiegészítéseket a könyveken –, melyek a helyszínen elvégezhetők és meghosszabbítják a tárgyak élettartamát, lehetővé teszik a használhatóságot és a kutathatóságot. A szakemberek budapesti műhelyükben könyvek, kéziratok, oklevelek, tervek, térképek, plakátok és grafikák restaurálásával foglalkoznak. Ilyenkor arra törekednek, hogy ne csak megőrizték a tárgyak állapotát, hanem hogy — tiszteletben tartva a könyv előéletét, történetét — visszaadják a könyv szerkezeti és esztétikai egységét. Ilyenkor gyakran szét kell szedniük a könyvet, majd kiegészítik a

könyvtest hiányait, illetve az eredeti könyvkötő technikát és az eredeti kötést felhasználva egy szilárd, új kötést készítenek. Gyakran rendelnek tőlük nemesmásolatokat is. Ha egy dokumentum különösen értékes vagy védett, ám szeretnék bemutatni azt kiállításon, akkor biztonságosabb lehet egy, az eredeti elemény felidézésére alkalmas másolat. A papírból készült műtárgyak nemcsak iparművészeti vagy képzőművészeti remekek, hanem a múlt megismerésének elsődleges forrásai is. A restaurátorokkal egyetértésben mi, könyvtárosok is azt valljuk, hogy a tartalom és a forma azonos fontosságú, s hogy a magánemberek, magángyűjtők műtárgyai, köztük a papírból készültek is, éppúgy kulturális örökségünk részei, mint a könyvtárak, múzeumok és levéltárak gyűjteményei.

Az egyházmegyei könyvtár állományvédelmi projektje a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg.

H. Simon Katalin

Szombathelyi Egyházmegyei Könyvtár

